

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/36/2020
Identifikačné číslo spisu: 1614209432
Dátum vydania rozhodnutia: 28.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1614209432.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu 1/ V. W. M., narodený XX. N. XXXX, bytom M. č. XXXX, XXX XX M. R., zastúpený procesnou opatrovníčkou Mgr. Petrou Kriváňovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Malacky, Mierové námestie 10, 901 19 Malacky a žalobcu 2/ S. M., narodená X. P. XXXX, bytom XXX XX M. R. č. XXXX proti žalovanému BK INVEST s.r.o., so sídlom Jakabova 45, 821 04 Bratislava, IČO: 35 794 569, o určovacej žalobe vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 10Cb/93/2014, o dovolaní žalobcu 1/ a žalobcu 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/31/2018-472 zo dňa 30. apríla 2018, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu 1/ o d m i e t a .
- II. Dovolanie žalobcu 2/ o d m i e t a .
- III. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1 Okresný súd Malacky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 10Cb/93/2014-404 zo dňa 08. novembra 2017 zastavil konanie o návrhu žalobcu 1/, odmietol podanie žalobcu 2/ a žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi 1/ a 2/ nepriznal. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mu dňa 19. augusta 2014 bolo doručené neúplné písomné podanie žalobcu 1/ a žalobcu 2/, ktoré podľa obsahu mohlo byť žalobou. Uvedené podanie neobsahovalo náležitosti podľa § 43 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2 OSP a preto súd prvej inštancie vyzval žalobcu 1/ na doplnenie a odstránenie väd konania uznesením č. k. 10Cb/93/2014-229 zo dňa 01. decembra 2014. Žalobca 1/ v stanovenej lehote podanie nedoplnil, vytknuté vady neodstránil a z tohto dôvodu súd prvej inštancie uznesením jeho podanie odmietol. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie na odvolanie žalobcu 1/ zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Následne súd prvej inštancie skúmal spôsobilosť žalobcu 1/ samostatne konať pred súdom, pričom z úradnej činnosti zistil, že žalobca 1/ trpí duševnou poruchou, paranoidnou psychózou a v zmysle záverov znaleckého posudku č. 46/2012 V.. A. a V.. S. E.. - znalkýň z oboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, liečba alkoholizmu a toxikománií, gerontopsychiatria, žalobca má trvalú duševnú poruchu s bludmi a nejedná sa o zníženie rozpoznávacích

a ovládacích schopností, ale o ich vymiznutie. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca 1/ nie je schopný samostatne konať pred súdom a preto mu ustanovil procesného opatrovníka - vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Malacky, keďže žiaden z príbuzných nesúhlasil s ustanovením za procesného opatrovníka žalobcu 1/ a nebolo možné ustanoviť ani obec, v ktorej mal žalobca 1/ poslednú adresu trvalého pobytu. Súd prvej inštancie opätovne vyzval uznesením sp. zn. 10Cb/93/2014 zo dňa 27. apríla 2017 procesného opatrovníka žalobcu 1/ na odstránenie väd podania. Procesný opatrovník doručil súdu v stanovenej lehote podanie, ktorým označil žalobcov predmetného konania a žiadal, aby po vykonanom dokazovaní súd určil, že obchodnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vzniknutý z úverovej zmluvy č. 39/1992 zo dňa 21. januára 1992 pôvodne uzatvorenej medzi Slovenskou poisťovňou a.s. a podnikateľským subjektom W. M. S. P. A., neexistoval a ak aj existoval, tak tento vzťah zanikol najneskôr v roku 1996, kedy nastal zánik všetkých práv účastníkov tohto právneho vzťahu. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že prejednaní veci bráni existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP, keď rozsudkom krajského súdu č. k. 3Cb/3/07-894 zo dňa 21. septembra 2007 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Obo/7/2009 zo dňa 29. februára 2009 bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie z identického žalobného dôvodu medzi žalobcom (v tomto konaní žalovaný) a žalovaným (v tomto konaní žalobca 1/. Súd prvej inštancie z tohto dôvodu konanie o žalobnom návrhu žalobcu 1/ s poukazom na § 161 ods. 1 CSP a § 230 CSP zastavil z dôvodu prekážky konania, ktorú nie je možné odstrániť. V súvislosti s nárokom žalobcu 2/ súd prvej inštancie konštatoval, že tento okrem podpisu na žalobe bol procesne nečinný, nepreberal písomnosti, nedostavil sa na výzvu súdu na informatívny výsluch za účelom odstránenia väd podania, na výzvu súdu vady neodstránil a keďže zo žaloby nebolo možné zistiť a ustáliť čoho sa mieni žalobca 2/ vo veci samej domáhať, súd prvej inštancie podanie žalobcu 2/ odmietol.

2 Na odvolanie žalobcu 1/ Krajský súd v Bratislave vec prejednal v intenciách § 379 - 380 CSP a vo veci rozhodol uznesením č. k. 1Cob/31/2018-472 zo dňa 30. apríla 2018 tak, že odvolanie žalobcu 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 10Cb/93/2014-404 zo dňa 8. novembra 2017 odmietol.

3 Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo okrem ustanovenej opatrovníčky žalobcu 1/ doručené dňa 01.12.2017 aj žalobcovi 1/, ktorý podal odvolanie. Súd prvej inštancie mal za to, že pokiaľ bola žalobcovi 1/ ustanovená opatrovníčka - vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Malacky a to z dôvodu, že v zmysle záverov znaleckého posudku č. 46/2012 žalobca má trvalú duševnú poruchu s bludmi a nejedná sa o zníženie rozpoznávacích a ovládacích schopností, ale o ich vymiznutie, žalobca 1/ nie je schopný v konaní sp. zn. 10Cb/93/2014 samostatne konať pred súdom, v dôsledku čoho prestal byť legitimovaný na podanie odvolania. Odvolací súd z tohto dôvodu odvolanie žalobcu 1/ ako odvolanie podané neoprávnenou osobou podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol.

4 Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca 1/ a žalobca 2/ dovolanie, ktorým žiadali rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/31/2018-472 zo dňa 30. apríla 2018 zrušiť.

5 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolačný súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie dovolania predtým, než pristúpil k preskúmaniu dovolaním napadnutého uznesenia zisťoval, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté uznesenie bolo podrobené dovolaciemu prieskumu.

6 Z obsahu spisu vyplýva, že rovnopis uznesenia odvolacieho súdu bol žalobcovi 1/ doručovaný prostredníctvom jeho procesnej opatrovníčky, ktorá prevzala uznesenie Krajského súdu v Bratislave dňa 27. júna 2018. Žalobcovi 2/ bolo uznesenie odvolacieho súdu doručené poštou dňa 13. júla 2018. Uznesenie obsahovalo poučenie, v ktorom boli strany sporu poučené podľa ustanovenia § 429 CSP.

7 Žalobca 1/ a žalobca 2/ po právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu doručili do súdneho spisu niekoľko podaní, ktorými reagovali na uznesenie Krajského súdu v Bratislave a to tak, že ho žiadali zrušiť. Prvé podanie bolo doručené súdu prvej inštancie dňa 25. júla 2018 e-mailovou poštou. Uvedené podanie nebolo súdu doručené v súlade s ustanovením § 125 ods. 2 CSP v lehote 10 dní aj v listinnej podobe a preto dovolačný súd na toto podanie neprihliadol. Ďalšie podanie žalobcov bolo doručené osobne na súd prvej inštancie dňa 10. augusta 2018. V tomto podaní žalobcovia napadli vecnú správnosť uznesenia odvolacieho súdu a žiadali rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Obo/7/2009 zo dňa 29.

februára 2009 zrušiť. Dňa 10. augusta 2018 bolo opätovne súdu doručené ďalšie podanie obidvoch žalobcov, ktoré sa obsahovo zhodovalo s predchádzajúcim podaním. Dňa 24. augusta 2018 bolo osobne podané doplnenie dovolania a dňa 28. augusta 2018 bolo osobne doručené ďalšie doplnenie dovolania. Ani jedno z uvedených podaní nebolo spísané advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP.

8 Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Malacky uznesením č. k. 10Cb/93/2014-657 zo dňa 04. júna 2019 ustanovil žalobcovi 1/ pre účely dovolacieho konania procesného opatrovníka podľa § 71 ods. 3 CSP a to vyššiu súdnu úradníčku Okresného súdu Malacky. V spise sa ďalej nachádza vyjadrenie procesnej opatrovníčky žalobcu 1/ zo dňa 26. februára 2020, ktorá písomne uviedla, že s podaným dovolaním žalobcu 1/ súhlasí a v plnom rozsahu sa k nemu pripája a na jeho vecnom odôvodnení trvá. Následne podaním zo dňa 22. mája 2020 procesná opatrovníčka žalobcu 1/ uviedla, že je spôsobilá naplniť dikciu ustanovenia § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, keďže dosiahla vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a je spôsobilá legitímne zastávať záujmy žalobcu 1/ v dovolacom konaní.

9 Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

10 Podľa ustanovenia § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

11 Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ustanovenia § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v tom prípade, ak dovolateľ v rozpore s § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený alebo bol o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní poučený nedostatočne.

12 Požiadavka povinného právneho zastúpenia dovolateľa sa v kontexte platnej právnej úpravy civilného sporového konania - Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil zrušený procesný kódex - Občiansky súdny poriadok vzťahuje už na fázu podania dovolania, keďže dovolanie musí byť spísané advokátom. Nepostačuje, aby následne po podaní dovolania dovolateľ splnomocnil advokáta na zastupovanie v dovolacom konaní, resp. k podanému dovolaniu vyjadril advokát alebo subjekty uvedené v § 429 ods. 2 CSP svoj súhlas. Ide o podmienku dovolacieho konania, ktorej nespĺnenie má za následok odmietnutie dovolania.

13 Dovolací súd skúmal splnenie poučovacej povinnosti odvolacím súdom v uznesení, proti ktorému bolo podané dovolanie. Riadne doručenie písomnosti je nevyhnutným predpokladom na to, aby doručovaná písomnosť spôsobila právne účinky. Účinné doručenie nastáva vtedy, ak je písomnosť doručená priamo strane sporu. Pokiaľ si strana sporu zvolila zástupcu (§ 89 CSP) alebo jej bol súdom ustanovený procesný opatrovník (§ 68 CSP) doručujú sa písomnosti len týmto subjektom, pričom strane sporu sa písomnosť doručuje len v prípade, ak má osobne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci.

14 Uznesenie odvolacieho súdu bolo procesnej opatrovníčke žalobcu 1/ riadne doručené dňa 27.6.2018 a žalobcovi 2/ dňa 13.7.2018. V uznesení boli strany sporu poučené v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP) a aj o povinnom zastúpení advokátom, ako aj o tom, že dovolanie a iné podanie dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 CSP). Ani jedno z podaní dovolateľov nespĺňalo podmienku stanovenú v ustanovení § 429 CSP, nebolo spísané advokátom. Dovolateľ nie je v dovolacom konaní zastúpený advokátom, pričom povinné zastúpenie dovolateľa je jednou z podmienok konania, na splnenie ktorej treba prihliadať v priebehu celého dovolacieho konania. Žalobcovi 1/ bola pre

dovolacie konanie ustanovená procesná opatrovníčka uznesením Okresného súdu Malacky č. k. 10Cb/93/2014-657 zo dňa 4. júna 2019. Podanie procesnej opatrovníčky žalobcu 1/, ktorá až následne, podaním zo dňa 26. februára 2020, vyjadrila svoj súhlas s dovolaním podaným a spísaným žalobcom 1/, nespĺňa vyššie uvedenú podmienku v zmysle ustanovenia § 429 CSP a navyše podanie procesnej opatrovníčky žalobcu 1/ bolo podané oneskorene, po uplynutí lehoty na podanie dovolania.

15 Podľa § 424 CSP dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

16 Subjektívnou podmienkou prípustnosti dovolania je uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku oprávnenou osobou. Medzi osoby oprávnené podať dovolanie patrí strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 CSP a prokurátor, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. Stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, sa rozumie strana, ktorá spor prehrala. V civilnom sporovom konaní je takouto stranou žalobca alebo žalovaný. Právo podať dovolanie teda nemá strana, v neprospech ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu nevyznelo.

17 Žalobca 2/ podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie žalobcu 1/ odmietnuté. Žalobca 2/ nebol stranou sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané a teda nebol oprávnený podať proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie.

18 Podľa § 447 písm. e/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

19 Podľa § 447 písm. b/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

20 Z dôvodu nesplnenia osobitnej procesnej podmienky dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu 1/ odmietol podľa § 447 písm. e/ CSP a dovolanie žalobcu 2/ odmietol podľa § 447 písm. b/ CSP ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

21 V konaní bol úspešnou stranou žalovaný, ktorému vznikol proti žalobcovi 1/ a žalobcovi 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanému v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnávaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

22 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.